

Plenum

Onsdag 19.11.2025 kl. 14.00—18.44

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker och bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

Regeringens proposition RP 123/2025 rd

Utskottets betänkande FiUB 18/2025 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 11 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 18/2025 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Ledamot Hänninen, varsågod.

Debatt

17.10 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat! Kaikki me tiedämme, että arjen valinnat vaikuttavat terveyteemme, usein juuri ne pienet valinnat, kuten se, valitsemeko hissin sijaan portaat ja mitä juomme janoomme. Nyt käsiteltävä virvoitusjuomaveiron uudistus on harkittu tätä silmällä pitäen.

Tässä esityksessä virvoitusjuomavero porrastetaan kuuteen luokkaan juoman sokeripitoisuuden mukaan. Mitä enemmän sokeria, sitä enemmän veroa. Tämä on selvästi viesti. Me Suomessa tarvitsemme terveellisten elämäntapojen kurinpalautuksen.

Arvoisa puhemies! Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi makeimmat virvoitusjuomat maksavat jatkossa enemmän, kun taas vähemmän sokeria sisältävät tuotteet nousevat hinnaltaan maltillisemmin. Mutta esitys sisältää muitakin yksityiskohtia. Jatkossa vero ulottuisi myös yli viiden litran myyntipakkauksiin ja kiinteisiin juoma-aineksiin, jotta porsaanreiät saadaan tukittua. Samoin kasvipohjaisissa juomissa rajattaisiin verovapaus vain niihin, joissa on riittävästi kalsiumia, jotta terveyttä tukevat vaihtoehdot säilyvät edullisempina. Tämä ei ole siis pelkkää verotekniikkaa, vaan keino ohjata kulutusta terveellisempiin valintoihin ja varmistaa, että verotus kohtelee kaikkia tuotteita reilusti.

Arvoisa puhemies! Kyseessä on selkeä arvovalinta. Tämä esitys on konkreettinen esimerkki hallituksen kestävästä verotuksen linjasta, jossa verotuksen painopistettä siirretään työn verotuksesta haittaveroihin. Näin lopputulos on selvä ja välttämätön, verotus toimii kahdella rintamalla: se turvaa julkista taloutta ja tukee kansanterveyttä.

Hallitus haluaa näyttää, että vastuullinen veropolitiikka voi olla sekä taloudellisesti että inhimillisesti kestävä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 112/2025 rd

17.13 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta.

Esityksen tarkoituksena on virvoitusjuomaveron uudistaminen. Vero porrastetaan kahden tason sijaan kuuteen juomien sokeripitoisuuden perusteella, kaikkia tuoteryhmiä korotetaan senttimääräisesti yhtä paljon ja veropohjaa laajennetaan muun muassa yli viiden litran pakattuihin vesiin sekä kasvipohjaisiin juomiin maidon ravintosisältöä vastaavin edellytyksin. Samalla korotetaan hieman myös vähäalkoholisten käymisteitse valmistettujen juomien alkoholiveroa.

Kysymyksessä on jälleen kerran sopeutustoimi, jonka arvioidaan nostavan virvoitusjuomien kuluttajahintoja keskimäärin noin neljä prosenttia ja lisäävän verotuottoja pitemmällä aikavälillä noin 110 miljoonaa euroa vuodessa.

Perussuomalaisten näkökulmasta, jos veroja täytyy korottaa, korotetaan niitä mieluummin esimerkiksi epäterveellisten juomien kohdalla kuin vaikkapa palkkatulojen. Sitähän ohjausvaikutus tarkoittaa: mitä toivotaan enemmän, sitä verotetaan vähemmän, ja sitä, mitä toivotaan vähemmän, verotetaan enemmän.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten lähivaaalien ohjelma korosti hyvien elintapojen ja yksilön oman vastuun merkitystä, mitä tulee terveysasioihin. Tämä on osaltaan sitä. Epäterveellisen sokerin kuluttajat myös maksavat sitten enemmän veroja, joilla sokeristakin aiheutuvia sairauksia hoidetaan. Tämä on ihan loogista ja reilua. Samahan meillä pätee vaikkapa alkoholiin tai tupakkaan. Niitäkin verotetaan kovasti aivan samasta syystä.

Vapaan ja helpon ulkomaankaupan aikana olemme kuitenkin jossain määrin myös muiden maiden hintojen armoilla. Jos esimerkiksi alkoholia tai limsaa saa merkittävästi halvemmalla ulkomailta, sen kuljettaminen Suomeen takuulla lisääntyy ja verorahat valuvat muualle. Tästä esimerkkinä takavuosien Viron viinaralli tai nykyinen uusi ongelma, kotiin suoraan kuriiripalvelun kautta tilattavat keskieuropalaiset viinat ja oluet. Tämän vuoksi verotuksen tasoa täytyy aina tarkkailla myös suhteessa muualle, etenkin Euroopan unionin sisällä. Kovempi verotus ei aina ja automaattisesti tarkoita lisää verotuloja kokonaisuudessa.

Arvoisa puhemies! Mielenkiintoinen ja tärkeä lausuma osui silmään mietinnöstä. Valtioneuvoston tulee seurata ja tarvittaessa tarkentaa virvoitusjuomaveron pienvalmistaja-huojennusta. Tämä huojennus on Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen mukainen, ja pientoimijoiden kasvun esteitä puretaan. Tavoitteena on varmistaa, että enintään 70 000 litraa vuodessa valmistavien, muista toimijoista riippumattomien pientoimijoiden asema turvataan. Tämä on oikein hyvä lisä, sillä yrittäjyyttä tulee tukea myös tällä sektorilla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

17.16 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On aivan oikein tiettenkin, että terveysajatusta viedään eteenpäin myös tällä virvoitusjuomapuolella. Sokerihan on meidän aikamme iso ongelma. Se aiheuttaa kehossamme hyvin haitallisia tapahtumia painon kasvun myötä ja monta muuta ongelmaa sittemmin. Esimerkiksi hampaiden terveyden tilanne heikkenee helposti, ellei sitten ole erittäin innokas hampaittensa hoitaja. Nämä ongelmat tiedetään.

Punkt i protokollet PR 112/2025 rd

Arvoisa puhemies! Kun lukee tuota valiokunnan laatimaa mietintöä, tulee todella ihmetelleeksi sitä, miten älyttömän pieniin asioihin Euroopan unioni kiinnittää huomiota. Ei ole mitään järkeä enää ruveta määräilemään virvoitusjuomaveroja ja tällaisia. Ne kohta varmaan rupeavat kyttäilemään, minkälaisissa sukissa edustaja Hoskonen kulkee ja onko oikeat kengät, ovatko ne terveelliset tai jopa haitalliset minun terveydelleni. Voi hyvänen aika!

Kyllähän tämä menee aivan naurettavuuksiin, tämä koko homma. Toivoisin, että jos tätä joku eurooppalainen byrokraatti kuuntelee tuolta Brysselistä — tiedän, että ei kuuntele, mutta silti sanon — että jos tällaiseksi tämä Euroopan unioni menee, niin onko sillä enää olemisen oikeutta. Ymmärrän, että se on hyvä rauhan edistäjä, rauhanjärjestönä erinomainen. Tullipolitiikka, rikosten torjunta ja nämä isot asiat, niissä sen pitäisi olla tosi iso. Jos joku ilomantsilainen nuori pariskunta ottaa raskaan työpäivän jälkeen vaikka limonadipulot, niin kiinnostaako se sokeripitoisuus Euroopan unionin pääpaikalla Brysselissä? Näköjään kiinnostaa, mutta eihän siinä ole mitään järkeä.

Lopuksi sanon, arvoisa puhemies, tästä terveyden edistämisestä. Tämä laki on hyvä, se, että porrastusta on olemassa, on hyvä. Mutta ajatelkaa nyt täällä esimerkiksi maidonkorvikkeita — koskeeko tämä vero nyt niitä, en sen enempää perehtynyt asiaan. Mutta se, mitä minä ihmettelen näistä maidonkorvikkeista, on, että kun katsoin sitä tuoteselostetta, miten valtava määrä niissä on lisäaineita. Kun ihminen kiskoo pienestä lapsesta asti sitten tuommoista juomaa itseensä, niin jos 50-vuotiaaksi asti kone kestää sitä myrkytystä, niin ihme on, vaan kun juo lehmänmaitoa, niin todennäköisesti pärjää jopa paremmin.

Nythän Euroopan unioni kielsi muun muassa ne kasvismakkarat ja tällaisen makkaranimikkeen käytön, että mitä on pihvejä ja makkaroita sun muita, jotka tehdään lihasta, niiden nimikkeiden käyttö näissä erilaisissa kasvituotteissa on kielletty. Mielenkiinnolla odotan, mitä mielenkiintoista Euroopan unioni seuraavan puolen vuoden aikana keksii. Tässähän voi tulla näistä täysistunnoista jopa hauskaa, kun tulkitsemme, mitä se Euroopan unioni nyt tarkoittaa.

Mutta tämä linja, mitä nyt Euroopan unioni tekee, on mielestäni käsittämätön. Ei tuollainen iso organisaatio voi tällaisien nappien kanssa askarrella. Se ei ole hyvää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Löfström poissa.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—3 i proposition RP 123/2025 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.